

ReTrobades Epigràfiques. Producció i comerç al món romà

15/11/2022

Benvinguda i Presentació del Congrés (9:30-9:45)

Maximiliano Fuentes Codera

(Director del Departament d'Història i Història de l'Art)

Toni Ñaco del Hoyo

ICREA-Universitat de Girona

Gian Luca Gregori (9:45-10:30)

Universitat de Roma La Sapienza

Una categoria trascurata di *instrumentum inscriptum*: fibule e altri ornamenti dell'abbigliamento militare

Emilia Mataix Ferrándiz (10:30-11:05)

Universitat del País Basc

Puertos, Derecho y epigrafía comercial en el mundo romano

Pausa-cafè 11:05-11:30

Silvia Braitto (11:30-12:05)

Universitat de Barcelona

Mujeres emprendedoras en la Italia romana: la producción de *opus doliare*

Manuela Mongardi (12:05-12:45)

Universitat de Bolonya

L'epigrafia anforica nell'Italia settentrionale: alcuni casi di studio

Dinar 13:00-15:00

Sandra Muñoz Martínez (15:00-15:35)

Universitat de Barcelona

Cap a l'edició del corpus d'inscripcions mètriques bilingües (grec-llatí) de la meitat occidental de l'Imperi Romà

Francesca Pettinari (15:35-16:10)

Universitat de Barcelona

Beniamino Belloni e il manoscritto su Urbs Salvia

Laia de Frutos Manzanares (16:10-16:45)

Universitat de Barcelona

Poner luz en los detalles: epigrafía de las lucernas de la costa layetana (s. I aC-V dC)

Cloenda (16:45-17:05)

Giulia Baratta

Università di Macerata

Localització:

Sala de Juntes - Facultat de Lletres (Universitat de Girona) Plaça Ferrater Mora, 1. 17004 Girona

Organització:

Jordi Pérez González, Gerard Rodríguez Ventós i Gerard Cabezas Guzmán

Congrés finançat: Departament d'Història i Història de l'Art

Consta a: Memòria de recerca del Departament d'Història i Història de l'Art 2022

Comitè científic: Lluís Pons Pujol (Universitat de Barcelona);

David Martínez Chico (Universitat de Girona-Universitat de València)

i Juan Manuel Bermúdez Lorenzo (Universidad Rey Juan Carlos)

Secretaria tècnica: Carlos Palacín Copado i Oriol Morillas Samaniego (Universitat de Barcelona)

Enllaç de la videotrucada:
<https://meet.google.com/gpf-iovswne>

ReTrobades Epigràfiques. Producció i comerç al món romà

La jornada té per finalitat reunir una sèrie de contribucions innovadores, pel que fa al seu plantejament i metodologia, relacionades amb l'estudi de diverses categories d'**objectes segellats i utilitzats en l'activitat econòmica romana**. El fet de marcar els objectes constituïa un hàbit particularment estès, aplicat a **tota classe de materials** (de l'argila al metall) i de suports: des de lluernes fins a maons, passant per àmfores o ceràmiques de taula, etc. En els darrers anys, les dinàmiques de producció i consum d'aquests utensilis – com a *proxy* –, han rebut l'atenció d'una part dels historiadors de l'antiguitat, epigrafistes i arqueòlegs, tot fomentant una renovació d'idees i hipòtesis del que es percep com un sistema econòmic complex preindustrial.

L'anàlisi de les inscripcions, dins de la categoria de *l'instrumentum impressum inscriptum*, centra l'interès d'un bon nombre d'investigadors de diferents nacionalitats, l'esforç de les quals ens permet conèixer amb major claredat un bon nombre de documents epigràfics. Acompanyat del procés de catalogació, se centra el propòsit de resoldre el **significat** de la majoria d'aquests documents, abreujats la majoria de vegades. Per aquest mateix motiu, sovint trobem diferents interpretacions per a una mateixa inscripció. La trobada amb especialistes ens permetrà posar en comú els avenços i les noves estratègies de l'estudi, amb la finalitat d'obtenir el màxim d'informació de les inscripcions. Per altra banda, pretenem rastrejar la possible existència de patrons entre el gran conjunt de dades d'una mateixa producció o de produccions similars.

Entre els objectius generals, la reunió estimula la presentació de noves hipòtesis sobre la **funció** d'aquests segells, la importància de cadascuna de les fases de la seva traçabilitat i quines són les problemàtiques actuals que presenta la investigació. Entre els propòsits específics, es pretén discutir sobre els processos de producció, comercialització i distribució de contenidors i continguts a certs sectors de l'economia romana, reconstruint dinàmiques socioeconòmiques particulars, a diferents escales i amb un marcat caràcter interprovincial.

Epigraphic *ReEncounters*. Production and trade in the Roman world

15/11/2022

Reception and presentation of the conference (9:30-9:45)

Maximiliano Fuentes Codera

(Director del Departament d'Història i Història de l'Art)

Toni Ñaco del Hoyo

ICREA-Universitat de Girona

Gian Luca Gregori (9:45-10:30)

Università di Roma La Sapienza

Una categoria trascurata di *instrumentum inscriptum*: fibule e altri ornamenti dell'abbigliamento militare

Emilia Mataix Ferrándiz (10:30-11:05)

Universitat del País Basc

Puertos, Derecho y epigrafía comercial en el mundo romano

coffee break 11:05-11:30

Silvia Braitto (11:30-12:05)

Universitat de Barcelona

Mujeres emprendedoras en la Italia romana: la producción de *opus doliare*

Manuela Mongardi (12:05-12:45)

Università di Bologna

L'epigrafia anforica nell'Italia settentrionale: alcuni casi di studio

lunch break 13:00-15:00

Sandra Muñoz Martínez (15:00-15:35)

Universitat de Barcelona

Cap a l'edició del corpus d'inscripcions mètriques bilingües (grec-llatí) de la meitat occidental de l'Imperi Romà

Francesca Pettinari (15:35-16:10)

Universitat de Barcelona

Beniamino Belloni e il manoscritto su Urbs Salvia

Laia de Frutos Manzanares (16:10-16:45)

Universitat de Barcelona

Poner luz en los detalles: epigrafía de las lucernas de la costa layetana (s. I aC-V dC)

Closing (16:45-17:05)

Giulia Baratta

Università di Macerata

Congress location:

Sala de Juntes - Facultat de Lletres (Universitat de Girona) Plaça Ferrater Mora, 1. 17004 Girona

Organization:

Jordi Pérez González, Gerard Rodríguez Ventós & Gerard Cabezas Guzmán

Funding by: Departament d'Història i Història de l'Art

Included in: Memòria de recerca del Departament d'Història i Història de l'Art 2022

Scientific Committee: Lluís Pons Pujol (Universitat de Barcelona);

David Martínez Chico (Universitat de Girona-Universitat de València)

& Juan Manuel Bermúdez Lorenzo (Universidad Rey Juan Carlos)

Secretary: Carlos Palacín Copado & Oriol Morillas Samaniego (Universitat de Barcelona)

Conference link:

<https://meet.google.com/gpf-iovs-wne>

Epigraphic *Re*Encounters. Production and trade in the Roman world

The congress aims to bring together a series of innovative contributions, in terms of their approach and methodology, related to the study of various categories of **stamped objects used in economic activity by Roman society**. The practice of sealing objects was particularly widespread and applied to all kinds of **materials**, from clay to metal, and included objects as diverse as skylights, bricks, amphorae, and table ceramics. In recent years, the dynamics of production and consumption of these objects, as a proxy, have received attention from ancient historians, epigraphers and archaeologists, fostering a renewal of ideas and hypotheses on what is perceived as a pre-industrial, complex economic system.

The analysis of inscriptions within the category of the *instrumentum impressum inscriptum* has focused the interest of many researchers of different nationalities, whose efforts have allowed us to discover ever larger sets of epigraphic documents. To the process of cataloging unpublished materials, we must add the continuous attempts made by researchers with the aim of resolving the **meaning** of these documents, which are in most cases abbreviated. In this sense, it is entirely normal to find different interpretations of the same inscription. Further collaboration with specialists on the epigraphy of the *instrumentum* will make it possible to share the advances and strategies of the study in order to obtain the most information possible from the messages that these inscriptions contain, as well as to trace the potential existence of patterns within the large data sets of productions that are the same, or similar.

Among the general objectives, the meeting aims to stimulate the presentation of new hypotheses concerning the **function** of these stamps, the importance of each of the traceability phases, which agents (producers or traders) are associated with their use, and the current problems presented by the research. Among the specific objectives, we intend to discuss the processes of production, marketing and distribution of containers and their contents in certain sectors of the Roman economy, reconstructing specific socioeconomic dynamics, at different scales and with a marked interprovincial character.

ReEncuentros Epigráficos. Producción y comercio en el mundo romano

15/11/2022

Bienvenida y Presentación del Congreso (9:30-9:45)

Maximiliano Fuentes Codera

(Director del Departament d'Història i Història de l'Art)

Toni Ñaco del Hoyo

ICREA-Universitat de Girona

Gian Luca Gregori (9:45-10:30)

Università di Roma La Sapienza

Una categoria trascurata di *instrumentum inscriptum*: fibule e altri ornamenti dell'abbigliamento militare

Emilia Mataix Ferrándiz (10:30-11:05)

Universitat del País Basc

Puertos, Derecho y epigrafía comercial en el mundo romano

Pausa-café 11:05-11:30

Silvia Braitto (11:30-12:05)

Universitat de Barcelona

Mujeres emprendedoras en la Italia romana: la producción de *opus doliare*

Manuela Mongardi (12:05-12:45)

Università di Bologna

L'epigrafia anforica nell'Italia settentrionale: alcuni casi di studio

Comida 13:00-15:00

Sandra Muñoz Martínez (15:00-15:35)

Universitat de Barcelona

Cap a l'edició del corpus d'inscripcions mètriques bilingües (grec-llatí) de la meitat occidental de l'Imperi Romà

Francesca Pettinari (15:35-16:10)

Universitat de Barcelona

Beniamino Belloni e il manoscritto su Urbs Salvia

Laia de Frutos Manzanares (16:10-16:45)

Universitat de Barcelona

Poner luz en los detalles: epigrafía de las lucernas de la costa layetana (s. I aC-V dC)

Clausura (16:45-17:05)

Giulia Baratta

Università di Macerata

Localización:

Sala de Junes - Facultat de Lletres (Universitat de Girona) Plaça Ferrater Mora, 1. 17004 Girona

Organización:

Jordi Pérez González, Gerard Rodríguez Ventós y Gerard Cabezas Guzmán

Congreso financiado: Departament d'Història i Història de l'Art
Consta en: Memòria de recerca del Departament d'Història i Història de l'Art 2022

Comité científico: Lluís Pons Pujol (Universitat de Barcelona);
David Martínez Chico (Universitat de Girona-Universitat de València)
y Juan Manuel Bermúdez Lorenzo (Universidad Rey Juan Carlos)

Secretaría técnica: Carlos Palacín Copado y Oriol Morillas Samaniego (Universitat de Barcelona)

Universitat
de Girona

RESIDÈNCIA
D'INVESTIGADORS

UBICS

UBICS

Enlace del congreso:

<https://meet.google.com/gpf-iovs-wne>

ReEncuentros Epigráficos. Producción y comercio en el mundo romano

La jornada pretende reunir una serie de contribuciones innovadoras, por su planteamiento y metodología, relacionadas con el estudio de diversas categorías de **objetos sellados utilizados en la actividad económica por la sociedad romana**. Se trata de un hábito particularmente extendido que se aplicó a **todo tipo de materiales** (de la arcilla al metal) y de soportes: desde lucernas a ladrillos, pasando por ánforas o cerámicas de mesa, etc. En los últimos años, las dinámicas de producción y consumo de estos objetos, en tanto que *proxy*, han recibido la atención de parte de historiadores de la antigüedad, epigrafistas y arqueólogos, fomentando una renovación de ideas e hipótesis de lo que se percibe como un sistema económico complejo preindustrial.

El análisis de las inscripciones dentro de la categoría del *instrumentum impressum inscriptum* viene centrando el interés de un buen número de investigadores de diferentes nacionalidades, cuyo esfuerzo permite conocer cada vez mayores conjuntos de documentos epigráficos. Al proceso de catalogación de materiales inéditos, debemos sumar los continuados intentos realizados por los investigadores con el objetivo de resolver el **significado** de la mayoría de estos documentos, abreviados en la mayoría de sus ocasiones. En este sentido, resulta del todo normal encontrar diferentes interpretaciones para una misma inscripción. El reencuentro con especialistas de la epigrafía del *instrumentum* permitirá poner en común los avances y estrategias del estudio para obtener el máximo de información de los mensajes que guardan estas inscripciones, así como rastrear la posible existencia de patrones en los grandes conjuntos de datos de una misma producción o de producciones similares.

Entre los objetivos generales, la reunión pretende estimular la presentación de nuevas hipótesis sobre la **función** de estos sellos, la importancia de cada una de las fases de su trazabilidad, que agentes (productores o comerciantes) se asocian al uso de los sellos y cuáles son las problemáticas actuales que presenta la investigación. Entre los objetivos específicos, se pretende, discutir sobre los procesos de producción, comercialización y distribución de contenedores y contenidos en ciertos sectores de la economía romana, reconstruyendo dinámicas socioeconómicas particulares, a diferentes escalas y con un marcado carácter interprovincial.

